

De prikklok doorprijkt

Nieuws maandag 2 april 2007

De prikklok bij de federale en Vlaamse overheidsdiensten is een hot item de laatste weken. We belichten ons standpunt.

Eerst was er Rudy Aernoudt, secretaris-generaal van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie, die de kat de bel aanbond. Niet lang daarna volgde Vlaams parlements lid Patricia Ceysens (Open VLD) en ook Frank Van Massenhove deed er zijn zeg over. Die laatste is topmanager bij de FOD Sociale Zekerheid en ex-kabinetschef van minister Frank Vandenbroucke (sp.a). Zij willen allemaal de prikklok in de Vlaamse en federale overheidsadministraties afschaffen.

Ballonnetjes opblazen

Vorige maand verspreidde Rudy Aernoudt al het bericht dat de prikklok in zijn administratie zou worden afgeschaft. Noch het personeel, noch de vakbonden waren toen op de hoogte van enig formeel akkoord daarover. ACOD vroeg dan ook om uitleg. Aernoudt liet ons schriftelijk weten dat er inderdaad nog geen formeel akkoord is over de afschaffing van de prikklok in zijn departement. We citeren: "Gevolg gevend aan uw brief van 1 maart 2007 aangaande het verloop van de personeelsvergadering van 15 februari 2007 wens ik u het volgende mee te delen ... de variabele arbeidstijdregeling met registratiesysteem is op het departement EWI nog steeds het gangbare systeem in afwachting van een definitief akkoord. In dit verband wens ik toch te benadrukken dat ik aan het personeel nooit heb gemeld dat er een formeel akkoord was om de prikklok af te schaffen, doch enkel dat er een informeel akkoord was om individueel de prikklokverplichting af te schaffen. Met dit doel voor ogen werd tevens reeds geïnformeerd naar de wensen van het personeel inzake de prikplicht." Deze nieuwe verklaring was dus alvast heel anders, dan wat Aernoudt in februari in de pers liet horen.

Op federaal vlak volgde Frank Van Massenhove de redenering van Rudy Aernoudt. Hij is van plan de prikklok af te schaffen op het ogenblik dat zijn administratie verhuist naar de Financietoren.

Stam- en glijtijden

ACOD is geen voorstander om de prikklok zomaar af te schaffen. Zo'n beslissing heeft immers veel gevolgen voor de werktijd- en dienstregelingen, en vooral voor de daarmee samengaannde plichten en rechten van de personeelsleden. In de Vlaamse overheidsadministratie werkt men met stam- en glijtijden. Ook bij de federale overheidsadministratie is men volop bezig om zo'n werkregeling te integreren. Tijdens stamtijden zijn alle diensten bereikbaar en werken ze op volle kracht; alle personeelsleden zijn dan aanwezig. Zo wordt tegemoetgekomen aan de eis om een zo goed mogelijke dienstverlening aan te bieden aan de gemeenschap. De glijtijden zijn (minder drukke) momenten, waarop personeelsleden deels zelf kunnen bepalen hoe vroeg of hoe laat ze vertrekken. ACOD vraagt zich af hoe die tijden georganiseerd worden bij de afschaffing van een prikklok.

Grote gevolgen

Overuren worden gepresteerd op vraag van de hiërarchische meerderen of omdat er een personeelstekort is. Het is dus niet zo - zoals Patricia Ceysens meent - dat personeelsleden voor hun plezier enkele uurtjes langer op hun stoel blijven zitten. Maar hoe worden te veel gepresterde uren geregistreerd zonder prikklok?

Het is eveneens onduidelijk hoe het zit met de 38-urenweek voor de federale ambtenaren. Zal die nog gewaarborgd blijven na de afschaffing van de prikklok?

Tot slot vraagt ACOD zich ook af welke garantie personeelsleden dan nog hebben bij de erkenning van een ongeval tijdens de woon-werkverplaatsing als arbeidsongeval. Met een tijdsregistratie door een prikklok is dat eenvoudig te achterhalen. Maar wat als die er niet meer is?

Ons standpunt

Het prikkloksysteem heeft een grote invloed op de organisatie van het privé- en familiaal leven van de personeelsleden. Het familiale leven van de burgers mag dan voor de politici al hoog op de agenda staan voor de volgende verkiezingen, maar voor hun eigen personeelsleden worden de verworvenheden stilaan teruggedrongen. ACOD wil voorkomen dat het personeel de speelbal wordt van politici en topambtenaren. Het kan niet de bedoeling zijn dat de Vlaamse en federale ambtenaren weerloze lijfeigenen worden, die dag en nacht beschikbaar moeten zijn. Wat is de volgende stap? Een zuivere prestatiebeloning, waarbij zij die de pech hebben om minder te presteren, moeten inleveren? ACOD maakt geen punt van het behoud van de prikklok, maar wel van het behoud van de rechten en rechtszekerheden van de personeelsleden.